

**FYLKESMANNEN
I ROGALAND**

Deres ref.:

Vår dato: 26.11.2014

Vår ref.: 2014/6395

Arkivnr.: 461.3

Marine Harvest Norway AS avd Industri
Hundsnes
4130 HJELMELAND

Att. Svein Hetlesæter

Postadresse:
Postboks 59 Sentrum,
4001 Stavanger

Besøksadresse:
Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00

F: 51 52 03 00

E: fmropost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

Marine Harvest Norway AS avd Industri (Ryfisk), Hjelmeland kommune - Oversendelse endret tillatelse etter forurensningsloven

Fylkesmannen i Rogaland har ferdigbehandlet søknaden om endring av tillatelse etter forurensningsloven fra Marine Harvest Norway AS avd Industri (Ryfisk). Tillatelsen erstatter tidligere tillatelse av 29.11.2006, samt tillatelse av 8.6.1994 til Marine Harvest Ingredients AS (Rygro). Begge anleggene leder prosessvann via samme renseanlegg til resipient i sjø.

Endringen innebærer en utvidelse av produksjonsrammen for lakseslakteriet fra 48000 tonn til 95000 tonn prosessert oppdrettsfisk. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt. Tillatelsen er utformet i henhold til kravene i IPPC-direktivet.

Fylkesmannen viser til søknad fra Marine Harvest Norway AS av 4.6.2014 om endring av tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven.

Fylkesmannen gir med dette tillatelse på visse vilkår. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt dette brev. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 18. Fylkesmannen har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis og ved fastsettingen av vilkårene lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Ved fastsettingen av vilkårene har Fylkesmannen videre lagt til grunn hva som kan oppnås med beste tilgjengelige teknikker.

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i tillatelsens pkt. 3 flg. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen i den grad opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte stoffer oppført i vedlegget. For virksomheter hvor slike stoffer benyttes som innsatsstoffer eller dannes under produksjonen, er utslipp av stoffene bare omfattet av tillatelsen dersom dette fremgår uttrykkelig av vilkårene i tillatelsens pkt. 3 flg. eller utslippene er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

Det understrekes at all forurensning fra bedriften isolert sett er uønsket. Selv om utslipp holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere utslippene så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Det samme gjelder utslipp av komponenter det ikke uttrykkelig er satt grenser for gjennom særskilte vilkår.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

I tillegg til de krav som følger av tillatelsen, plikter bedriften å overholde forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter som er hjemlet i disse lovene. Enkelte av forskriftene er nevnt i tillatelsen. For informasjon om øvrige regler som kan være aktuelle for bedriften, viser vi til www.regelhjelp.no

Brudd på utslippstillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79. Også brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter fastsatt i medhold av disse lovene, er straffbart.

Sakens bakgrunn

Marine Harvest Norway AS avd Industri (Ryfisk) driver lakseslakteri lokalisert på Hundsnæs, Hjelmeland kommune. Anlegget mottar levende fisk via brønnbåt. Virksomhetens tillatelse etter forurensningsloven ble sist endret 29.11.2006 med en produksjonsramme på 48 000 tonn pr. år.

Avskjær/innmat fra lakseslakteriet pumpes direkte over i søsterbedriften Marine Harvest Ingredients AS (Rygro) for produksjon av lakseolje og lakseprotein. Rygro fikk tillatelse fra Fylkesmannen til fiskeforedling 8.6.1994. Denne tillatelsen var svært generell, og var ikke lenger i samsvar med nyere regelverk.

Marine Harvest Norway AS forventer en fortsatt vekst i oppdrettsnæringen, og har derfor planer om en omfattende utbygging av lakseslakteriet. Virksomheten har derfor søkt om å få økt sin produksjonsramme til 95000 tonn prosessert fisk.

I og med de to enhetene er knyttet fysisk sammen og leder prosessvannet via renseanlegg til felles utslippsledning i sjø, har Fylkesmannen bedt Marine Harvest Norway AS avd Industri (Ryfisk) virksomheten om å søke om en samlet tillatelse for hele prosessen fra slakting til utslipp av prosessvann til resipienten.

Marine Harvest Ingredients AS (Rygro) ble i henhold til melding til enhetsregisteret av 7.10.2014 besluttet fusjonert med Marine Harvest Norway AS

Virksomheten faller inn under punkt 6.4.b) i IPPC-direktivet, *Behandling og bearbeiding med sikte på framstilling av næringsmidler av animalske råstoffer (bortsett fra melk), med kapasitet til produksjon av ferdige produkter på over 75 tonn per dag*. Tillatelse er gitt i henhold til kravene i direktivet.

Utlegging av søknaden til offentlig ettersyn

I samsvar med forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) § 36-6 ble søknadsdokumentene lagt ut til offentlig ettersyn i juni 2014 på Fylkesmannens nettsider og på nettsidene til Hjelmeland kommune med høringsfrist 15.august 2014. Utleggningen av søknaden ble

kunngjort i avisene Strandbuen og Stavanger Aftenblad. Fylkesmannen har i brev til Hjelmeland kommune datert 23.6.2014 bedt kommunen om å uttale seg til søknaden.

Mottatte uttalelser

Bernhard Nesvik, gnr.65 bnr.35

Eiendommen har adresse Hundsnesveien 144, og ligger i en avstand fra ca. 100 m fra Marine Harvest sine anlegg på Hundsnes.

Nesvik har i sin uttalelse datert 15.8.2014 flere merknader til søknaden. Fylkesmannen har nedenfor oppsummert disse:

- Utslipp av lukt fra Marine Harvest Ingredients AS (Rygro) er ikke omtalt
- Reelle driftstider samsvarer ikke med søknaden
- Opplysningen om at det ikke er kjente nabokonflikter knyttet til støy er feil
- Støyberegningene er ikke representative på grunn av utelatt støy på natt og feilplassering av støymålere
- Virksomheten har ikke skjermet støy fra vifter
- Opplysningen om at biler ikke må være i gang på natten for å kjøle er feil
- Støyberegningene tar ikke høyde for omsøkt produksjonsøkning.

Hjelmeland kommune

Fylkesmannen oversendte uttalelsen fra Nesvik til kommunen slik at denne var kjent ved kommunens vurdering av søknaden.

Hjelmeland kommune v/Areal- og forvaltningsutvalet behandlet saken 3.9.2014, arkivsak 14/1980. Kommunen er positiv til at tillatelsen i samband med søknaden blir oppdatert og tilpasset dagens regelverk. Søknaden er ikke i strid med gjeldende kommuneplan og reguleringsplan (R51) for området. Det heter i reguleringsplanen at «Verksemder i området skal i størst mulig grad syte for avskjerming fra omgjevningen, og nødvendige tiltak, for å sikra at ulempene med støy, støv og lukt vert minst mogleg».

Kommunen er ikke kjent med at det er særlige ulemper knyttet til lukt, og er heller ikke kjent med at andre enn Nesvik har klaget på utslipp av støy.

Kommunen er ikke kjent med rødlistearter eller prioriterte arter eller naturtyper i sjøen i dette området. I rapport fra NIVA (L.nr.6418-2012) har prøvestasjonene nærmest anlegget på Hundsnes fått tilstanden «svært god» eller «god».

Det påpekes at det ikke framgår av søknaden hvor stor økningen av utslipp av næringsstoffer vil være, men kommunen antar at økt utslipp vil ha en viss effekt.

Bedriftens kommentarer til uttalelsene

Fylkesmannen oversendte uttalelsen til virksomheten 8.9.2014. Vi bad spesielt virksomheten om å kommentere de punktene Bernhard Nesvik påpeker.

Kommentarene fra virksomheten er datert 2.10.2014. Virksomheten har i sin tilbakemelding ikke bemerkninger til uttalelsen fra Hjelmeland kommune.

En oppsummering av kommentarene til Nesviks uttalelse følger nedenfor:

Lukt

Virksomheten påpeker at det ikke tidligere har vært tilbakemeldinger på dårlig lukt, men at det vil være tilnærmet umulig helt å unngå at det dannes luktende gasser i tanker under lagring. I og med graksen er et produkt som skal selges, tilstreber virksomheten best mulig kvalitet. Stort sett er det korrelasjon mellom lukt og kvalitet.

Driftstid

Marine Harvest har dokumentasjon på når bilene forlater anlegg, og det er i følge virksomheten snaut nok et unntak at biler går derfra etter kl. 0200. Driften er normalt avsluttet kl. 2300, og lasting er slutført ca. 1 time etter produksjonsstans.

Bedriften påpeker også at økt produksjonskapasitet på anlegget vil gjøre det mulig å drive på dagskift 6-8 måneder per år.

Støy

I følge bedriften er vasking av anlegget en helt og fullt innendørsaktivitet som ikke innbefatter bruk av truck.

Viftene som omtales tilhører anlegget til Sterling White Halibut AS. Dette anlegget inngår ikke i søknaden.

Bedriften påpeker en rekke støyreducerende tiltak i forbindelse med lasting av biler som er gjennomført etter at støyrapporten forelå, der dieseldrevet kjøleaggregat montert på trailerskap var dominerende støykilde.

Nye lasteramper med større avstand og bedre skjerming mot Nesviks eiendom ble tatt i bruk i juni 2014. Lastekapasiteten er doblet, noe som gir raskere lasting og utkjøring. Det er i september 2014 i tillegg etablert elektrisk opplegg, slik at trallene kan kobles til strøm. Den planlagte utbyggingen vil også redusere behovet for truckkjøring.

Marine Harvest påpeker til slutt at bedriften allerede har inngått avtale og bekostet støyreducerende tiltak på Nesviks eiendom. Virksomheten har vært av den oppfatning at grunneier etter dette har vært tilfreds med situasjonen.

3. Fylkesmannens vurdering

Vi har nedenfor gitt Fylkesmannens vurdering av søknaden og de innkomne uttalelser. Vilkår og grenseverdier i tillatelsen følger så langt mulig Miljødirektoratets mal for *«Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven»*.

Naturmangfold

For alle saker der avgjørelsen kan påvirke naturmangfoldet følger det av naturmangfoldloven § 7 at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn ved utøvelse av offentlig myndighet, og at det skal gå fram av avgjørelsen hvordan disse prinsippene er vurdert og vektlagt i saken.

Utvidelsen av lakseslakteriet på Hundsnes gjennomføres innenfor arealene til det allerede etablerte industriområdet, og vil ikke påvirke naturmangfoldet i nærliggende landarealer.

Det er ikke kjente forekomster av rødlistearter eller prioriterte arter i antatt influensområde rundt utslippspunktet for dypvannsledningen, men datagrunnlaget er mangelfullt.

Vannforskriften

Vannforskriften fastsetter miljømål for vannforekomster og inndeler vannforekomster i fem tilstandsklasser. Miljømålene i vannforskriftens §§ 4 - 6 i går ut på at tilstanden i vannforekomstene skal beskyttes mot forringelse, og forbedres med mål om å oppnå god økologisk tilstand og god kjemisk tilstand. Dersom utslippet fører til at Hjelmelandsfjorden endrer tilstandsklasse i negativ retning, vil det foreligge en forringelse. Miljømålene skal nås, og forringelse er ikke tillatt med mindre vilkårene for å gjøre unntak er oppfylt, jf. vannforskriftens § 12. Fylkesmannen har derfor vurdert om kravene i vannforskriften er til hinder for å gi tillatelse etter forurensningsloven

Prøvestasjonene i Hjelmelandsfjorden nærmest anlegget på Hundsnes er i rapport fra NIVA (L.nr.6418-2012) satt tilstandsklasse «svært god» eller «god». I vann-nett er økologisk tilstand klassifisert som «antatt svært god» basert på bunndyrundersøkelser, og at der er «ingen risiko» for at miljømålet ikke nås innen 2021. Påvirkningsgraden fra punktkilder er satt til «liten grad».

Kjemisk tilstand er ikke kjent.

Det er lagt ny dypvannsledning for utslipp av prosessvannet fra renseanlegget med utslippspunkt ca. 400 m fra land på 109 m dyp.

Utslipp av organiske næringsstoffer vil nødvendigvis påvirke bunnfaunaen i nærområdet rundt utslippspunktet. Det kan også tenkes at utslippet vil medføre en viss nedslamming av organiske stoffer nær utslippspunktet, men Fylkesmannen er ikke kjent med negative effekter av betydning ved eksisterende utslipp. Det foreligger likevel ikke undersøkelser av resipientforholdene i forventet influensområde for utslippet.

Analyser av BOF₇ og KOF fra virksomhetens organiske utslipp i dag viser en organisk belastning tilsvarende minimum 30.000 personekvivalenter (pe). Årlig utslipp av TOC tilsvarer ca. 100 tonn. Selv om utslippet etter utvidelsen av anlegget ikke nødvendigvis øker proporsjonalt med økt produksjonsmengde, må det likevel forventes en økning i årlige utslippsmengder.

På grunnlag av «føre-var prinsippet» har Fylkesmannen derfor vurdert det riktig å pålegge virksomheten krav om overvåking av vannforekomsten, jf. tillatelsen punkt 12.

Prosessavløpsvann

Prosessvann og spylevann fra lakseslakteriet (Ryfisk) og fra videreforedlingen av avskjær til lakseprotein og lakseolje (Rygro) passerer et felles renseanlegg med bestående av filtrering, fettavsiling og desinfeksjon med egenprodusert oksidant. Etter rensing ledes vannet via egen dypvannsledning til sjøresipient.

Det er betydelig usikkerhet knyttet både til rensegraden i renseanlegget og til totalutslippet av organiske komponenter etter at produksjonsutvidelsen er gjennomført.

De foreløpige beregningene av utslippene av organiske komponenter fra anlegget er i en størrelsesorden som for et utslipp av kommunalt avløpsvann ville medført krav om sekundærrensing, jf. forurensningsforskriften § 14-2 b).

I henhold til § 14-8 kan Fylkesmannen fastsette mindre omfattende rensing enn sekundærrensing for kommunalt avløpsvann fra tettbebyggelse med samlet utslipp mellom 10.000 pe og 150.000 pe til sjø, forutsatt at

- a) resipienten kan klassifiseres som mindre følsom

- b) utslippene minst har gjennomgått primærrensing
- c) den ansvarlige gjennom grundige undersøkelser kan vise at utslippene ikke har skadevirkninger på miljøet.

Fylkesmannen vurderer det på bakgrunn av forutsetningene ovenfor rimelig å sette krav om at renseanlegget minimum skal ha en rensegrad tilsvarende primærrensing, dvs. en reduksjon på minimum 20% for BOF₅ 50% for suspendert stoff (SS).

Fylkesmannen ser det samtidig som ønskelig i tillegg å fastsette konkrete grenseverdier for utslipp av organiske stoffer til vann, jf. tillatelsen punkt 3.1.

Vi har i henhold til dette fastsatt grenseverdier for fett, totalt organisk karbon (TOC), biologisk oksygenforbruk (BOF₅) og kjemisk oksygenforbruk (KOF). I tillegg stilles det krav til pH-intervall og prosessavløpsvannets temperatur i fettavskilleren.

Marine Harvest Norway AS avd Industri har i sin søknad ikke anslått forventet utslipp av organiske stoffer etter at produksjonsøkningen er gjennomført, men skriver at virksomheten først må få noen erfaringstall. Virksomheten ønsker deretter å ha en dialog med Fylkesmannen angående grenseverdier for utslippene.

Fylkesmannen er innforstått med at det ville vært ønskelig med et bedre datagrunnlag enn de foreliggende analyseresultatene før vi fastsatte grenseverdier for disse parametrene. I og med den omsøkte produksjonsutvidelsen i følge søknaden først vil være gjennomført i 2016, vil det ta lang tid før det foreligger en representativ prøveserie ved full produksjon.

Fylkesmannen har derfor likevel valgt å fastsette grenseverdier på konsentrasjon i utløpsvannet basert på eksisterende data. Vi vil når det er gjennomført ny kartlegging av virksomhetens organiske utslipp etter at utvidelsen er gjennomført, vurdere hvorvidt det på grunnlag av kartleggingen er aktuelt å endre noen av utslippsparameterne og/eller grenseverdiene i tillatelsen, jf. punkt 3.1.

Forholdet til reguleringsplaner m.v.

Området er regulert til industriformål. Hjelmeland kommune har i sin uttalelse bekreftet at den omsøkte prosessutvidelsen ikke vil være i strid med bestemmelsene i reguleringsplanen.

Naboforhold

Avstand til nærmeste bolighus, gnr.65 bnr.35 er ca. 150 meter. Det er også andre boliger innen en avstand på 200 – 300 m. Fylkesmannen viser til høringsuttalelse fra berørt nabo ovenfor. De enkelte tema som tas opp i uttalelsen er drøftet nedenfor.

Utslipp til luft

Virksomheten har et lukket system uten punktutslipp av prosessluft. Det kan likevel forekomme diffuse utslipp av lukt, for eksempel i forbindelse med fylling/tømmer av tanker, noe som også påpekes i høringsuttalelsen fra Nesvik.

Prøvetaking, analyse og spredningsberegningr av luktutslipp i henhold til standardisert metodikk vil være komplisert og kostnadskrevende, og vil i alle tilfelle være beheftet med svært stor usikkerhet. Fylkesmannen har derfor ikke fastsatt en grenseverdi for luktimmisjon i form av europeiske luktenheter (OU_E). Vi har i stedet satt krav knyttet til frekvensen av gjenkjennbar plagsom lukt ved omkringliggende boliger, samt krav om loggføring av luktklager og lukthendelser, jf. tillatelsens punkt 4.1.

Støv

Virksomheten har ikke utslipp av støv fra produksjonen. Fylkesmannen har derfor ikke satt spesifikke krav til støv.

Støy

Fylkesmannen fastsatt konkrete grenseverdier for støyutslipp, jf. tillatelsens punkt 7.

I høringsuttalelse fra nabo pekes det på plager fra utslipp av støy fra virksomheten. Fylkesmannen anser støyberegningene vedlagt søknaden for å være dekkende for nåværende støyforhold, men støyberegningen må oppdateres når utvidelsen av produksjonsanlegget ferdigstilt og satt i full drift.

Avfall

Organisk avfall fra lakseslakteriet (Ryfisk-delen av anlegget), i hovedsak avskjær fra filetering, inngår som råstoff i produksjonen av lakseolje og lakseprotein (Rygro-delen av anlegget).

Dødfisk fra brønnbåt og/eller ventemerd, slam fra renseanlegg m.v. pumpes til ensilasjetank. Ferdig ensilasje pumpes i lukket system til tankbil, blant annet til bruk ved produksjon av pelsdyrfôr.

Forbruksavfall kildesorteres og leveres Ryfylke Renovasjon.

Farlig avfall deklarerer og leveres Ryfylke Miljøverk IKS minst én gang pr år.

Beste tilgjengelige teknikker (BAT)

Virksomheten har redegjort for sin oppfølging av BAT-kravet.

EUs industriutslippsdirektiv (IED)

EU har vedtatt et nytt industriutslippsdirektiv direktiv 2010/75/EU til erstatning av IPPC-direktivet. Når direktivet er gjennomført i norsk rett vil Marine Harvest Norway AS avd Industri omfattes av direktivets krav.

Direktivet regulerer, i likhet med IPPC-direktivet, forurensende utslipp fra industrivirksomheter. En viktig forskjell er at "BREF-dokumentene" (B: Best available technique, REF: Reference), som tidligere kun har hatt en veiledende betydning, nå blir mer forpliktende. BREF-dokumentene vil etter nytt regelverk kunne ut i såkalte "BAT-konklusjoner" om hva som skal regnes som de beste tilgjengelige teknikkene på området for BREFen, og utslippsnivåer som er forbundet med de beste tilgjengelige teknikkene (BAT AEL). Medlemsstatene vil være forpliktet til å stille krav i tillatelsene som samsvarer med kravene og utslippsgrensene som følger av BAT-konklusjonene. Direktivet oppstiller en begrenset mulighet for å unnta virksomheter fra denne grensen.

Fylkesmannen gjør oppmerksom på at dersom vilkår i nye BREF-dokumenter avviker vesentlig fra vilkårene i denne tillatelsen, vil Fylkesmannen være forpliktet til å endre tillatelsen slik at denne bringes i samsvar med nye krav.

Konklusjon.

Fylkesmannen finner etter en samlet vurdering av fordeler og ulemper ved omsøkt tiltak, jf. forurensningsloven § 11, at Marine Harvest Norway AS avd Industri etter søknad får endret sin utslippstillatelse til å omfatte en årlig produksjon av opptil 95 000 tonn sløyd og filetert laks, 6050 tonn lakseolje og 17000 tonn lakseprotein (grakse).

I forbindelse med endringen har vi også oppdatert vilkårene i tillatelsen slik at disse er i tråd med nytt regelverk som naturmangfoldloven og vanndirektivet, samt krav om rapportering til EU av spesifiserte parametre for organisk utslipp til vann.

Frister

Tabellen nedenfor gir oversikt over frister for gjennomføring av tiltak som tillatelsen krever:

Tiltak	Frist	Henvisning til vilkår
Prosedyre for loggføring av lukthendelser	31.12.2015	4.1
System for energiledelse	31.12.2015	8.1
Oppdatering miljørisikovurdering	31.12.2016	10.1
Oppdatering av måleprogram	31.12.2016	11.1, 11.2, 13.2
Oppdatering av støykart	31.12.2016	11.1 og 13.1
Oversending overvåkingsprogram	31.12.2015	12
Egenrapportering	01.03. årlig	11.4

Risikoklasse

Fylkesmannen har tidligere plassert virksomheten i risikoklasse 3, jf. § 39-3 i forurensningsforskriften. Endringen av tillatelsen innebærer ingen endring av virksomhetens risikoklasse.

Vedtak om fastsetting gebyrsats for saksbehandlingen

Fylkesmannen viser til vårt varsel om valg av gebyrsats datert 11.11.2014. Vi varslet i brevet at vi ville fatte vedtak om å benytte gebyrsats 1, tilsvarende NOK 47.500, for Fylkesmannens saksbehandling, jf. forurensningsforskriften § 39-5.

Gebyrene skal samlet sett ikke overstige forurensningsmyndighetens kostnader ved saksbehandlingen. Forurensningsmyndigheten vedtar hvilken gebyrsats som skal gjelde i det enkelte tilfelle. Ved fastsettelse av gebyrsats skal forventet ressursforbruk knyttet til saksbehandlingen eller kontrolltiltaket legges til grunn.

Tillatelsen er revidert i sin helhet og gis nytt tillatelsesnummer. Tillatelsen erstatter både tidligere tillatelse av 29.11.2006, samt tillatelse av 8.6.1994 til Marine Harvest Industri AS (Rygro).

Ressursbruk knyttet til saksbehandlingen er dermed lagt til grunn ved fastsettelse av gebyrsatsen. Herunder hører gjennomgang av søknaden, møter og korrespondanse med søker, høring av saken samt endelig ferdigstilling av oversendelsesbrev og endret tillatelse. Innsats fra andre fagpersoner hos Fylkesmannen inngår også. Samlet ressursbruk er ca. 4 ukeverk.

Fylkesmannen har ikke mottatt kommentarer til varselet innen fristen på 2 uker, og fatter herved følgende vedtak:

Vedtak

Marine Harvest Norway AS avd Industri, Hjelmeland kommune, skal betale gebyr etter sats 1 i forurensningsforskriften § 39-5 for Fylkesmannens behandling av virksomhetens søknad om endring av tillatelse etter forurensningsloven § 11, jf. § 18.

Gebyrsats 1 utgjør per 2014 NOK 47.500.

Miljødirektoratet vil ettersende faktura med innbetalingsblankett. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

Klageadgang

Vedtaket om endring av tillatelsen, herunder vedtak om fastsetting av gebyr, kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen stiles til Miljødirektoratet og sendes til Fylkesmannen i Rogaland.

Med hilsen

Marit Sundsvik Bendixen
ass.fylkesmiljøvernssjef

Johan Tore Rødland
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift

Saksbehandler: Johan Tore Rødland
Saksbehandler telefon: 51 56 89 38
E-post: fmrojtr@fylkesmannen.no

Vedlegg:
2014.0609.T - Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Marine Harvest Norway AS avd Industri

Kopi til:
Hjelmeland kommune Vågen 4130 Hjelmeland
Bernhard Nesvik

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Marine Harvest Norway AS avd Industri

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jfr. § 16 og endret i medhold av § 18. Endringene i tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknad av 4.6.2014 samt opplysninger fremkommet under behandlingen av søknaden. Vilkårene framgår på side 2 til og med side 10

Tillatelsen omfatter samlet utslipp fra lakseslakteriet samt det tilknyttede videreforedlingsanlegget for produksjon av lakseprotein og lakseolje. Sistnevnte virksomhet har hittil vært registrert som en egen juridisk enhet, Marine Harvest Ingredients AS (Rygro), men ble 7.10.2014 rapportert fusjonert inn i Marine Harvest Norway AS.

Denne tillatelsen erstatter i sin helhet følgende tillatelser:

- Tillatelsesnr. 2006.106.T, datert 29.11.2006, til Marine Harvest Norway AS avd Industri (Ryfisk)
- Tillatelsesnr. 1994.054.T, datert 8.6.1994, til Marine Harvest Ingredients AS (Rygro)

Bedriften må på forhånd avklare skriftlig med Fylkesmannen endringer den ønsker å foreta i forhold til opplysninger som ble gitt i søknaden eller under saksbehandlingen og som kan ha miljømessig betydning.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Fylkesmannen kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata

Bedrift	Marine Harvest Norway AS avd Industri
Beliggenhet/gateadresse	Hundsnes
Postadresse	4130 Hjelmeland
Kommune og fylke	1133 Hjelmeland, Rogaland
Org. nummer (bedrift)	972 347 256
Gårds- og bruksnummer	Gnr.65, Bnr.58
NACE-kode og bransje	15.209 Slaktning, bearbeiding av fisk og fiskevarer ellers
Kategori for virksomheten ¹	Behandling og bearbeiding med sikte på framstilling av næringsmidler av animalske råstoffer, med en kapasitet til produksjon av ferdige produkter på over 75 tonn per dag.

Miljødirektoratets referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer	Risikoklasse ²
2014.0609.T	1134.0004.01	3

¹ Jf Forurensningsforskriftens kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven

² Jf Forurensningsforskriftens kapittel 39 om gebyr til statskassen for Statens forurensningstilsyns arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven

Tillatelse gitt: 26.11.2014	Endringsnummer:	Sist endret:
Marit Sundsvik Bendixen ass.fylkesmiljøvernssjef		Johan Tore Rødland senioringeniør

1. Produksjonsforhold/utslippsforhold

Tillatelsen gjelder forurensning fra slakting og foredling av laks fra oppdrettsanlegg, inkludert videreforedling av fiskeavfallet til lakseprotein og lakseolje. Tillatelsen gjelder for en produksjon av inntil 95 000 tonn sløyd laks, 6 050 tonn lakseolje og 17 000 tonn lakseprotein (grakse) pr. år. Ved vesentlige endringer skal bedriften søke om endring av tillatelsen, selv om utslippene ligger innenfor de fastsatte grensene.

2. Generelle vilkår

2.1. Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens pkt. 3 flg. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte stoffer oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

2.2. Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i pkt 3 flg. uttrykkelig er satt grenser for.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået i forhold til det som er lagt til grunn i forbindelse med saksbehandlingen, medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.4 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning.

System/rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert. (jf. Internkontrollforskriften § 5 punkt 7³)

2.5 Tiltaksplikt ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere Fylkesmannen om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles iht. pkt 10.4.

2.6. Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette⁴. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

3. Utslipp til vann

3.1. Utslippsbegrensninger

Følgende utslippsbegrensninger gjelder:

Utslippskomponent	Utslippskilde	Utslippsgrenser		Gjelder fra
		Konsesjonsgrense	Spes. utslipp (kg/tonn produsert)	
		Midlingstid: døgn	Midlingstid: år	
Fett	Prosessvann	150 mg/liter	0,6	1.1.2015
Biologisk oksygenforbruk (BOF ₅)	Prosessvann	1500 mg/liter	5,0	1.1.2016
Biologisk oksygenforbruk (BOF ₅)	Prosessvann	Min.20% rensegrad		1.1.2016
Suspendert stoff (SS)	Prosessvann	Min.50% rensegrad		1.1.2016
Total organisk karbon (TOC)	Prosessvann	600 mg/liter	3,0	1.1.2016
Kjemisk oksygenforbruk (KOF)	Prosessvann	3000 mg/liter	10	1.1.2016
pH	Prosessvann	6 - 9		1.1.2015
Temperatur	Prosessvann	26°C i fettutskiller		1.1.2015

Det skal tas ut månedlige prøver av prosessvannet.

pH skal måles daglig, og ligge i området 6 – 9.

³ Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

⁴ Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

Virksomheten skal ha et system for mengdemåling av prosessvannet.

Vannforbruket generelt skal begrenses i så stor grad som mulig. Lagertanker og lignende må bygges på en slik måte at eventuelle uhell ikke medfører utslipp til ytre miljø.

Utslipp av avløpsvann skal behandles i samsvar med de krav som kommunen setter. Kommunen har rett til å kreve inn avgifter og stille krav til beskyttelse av ledningsnett, renseanlegg m.m.

3.2. Utslippsreducerende tiltak, renseanlegg m.m.

Prosessavløpsvann skal før det slippes ut i sjøen passere et renseanlegg med effektivitet tilsvarende silanlegg med spalteåpning 1 mm eller mindre. Renseanleggets fettavskiller skal som et minimum være dimensjonert for en effektiv oppholdstid på 15 minutter og overflatebelastning på maksimum $10 \text{ m}^3 / \text{m}^2$ per time.

Eventuelt oljeholdig avløpsvann fra verksteder eller lignende skal renses tilfredsstillende i oljeavskiller eller tilsvarende rensenhet, jf. forurensningsforskriften kapittel 15.

3.3. Utslippssted for prosessavløp

Prosessavløpsvannet skal føres ut i sjø gjennom egen utslippsledning på en slik måte at innblandingen i vannmassene blir best mulig.

Utslippspunktet ligger 750 meter fra anlegget på 109 m dyp nordvest for Raudn (kartposisjon 59 13,6422/06 7,2132). Utslippsledningen skal være godt forankret og avmerket på kart.

Der det er skipsfart skal bedriften sørge for godkjenning etter havneloven.

Det må installeres målekum eller lignende på utslippsledningen slik at det kan utføres reelle utslippsmålinger.

3.4. Kjølevann

Eventuelt kjølevannet skal føres ut i sjø gjennom samme ledning som prosessavløpsvannet på en slik måte at innblandingen i vannmassene blir best mulig og skal ikke medføre temperaturendringer av betydning i resipienten. Kjølevannet må føres inn på ledningen etter målekummen.

3.5. Overflatevann

Avrenning av overflatevann fra bedriftens utearealer skal håndteres slik at det ikke medfører skade eller ulempe for miljøet.

3.6. Sanitæravløpsvann

Rensing og utslipp av sanitært avløpsvann skal være i henhold til krav fastsatt av Hjelmeland kommune.

3.7. Mudring

Dersom det som følge av bedriftens virksomhet skulle vise seg å være nødvendig med mudring, skal det innhentes nødvendig tillatelse fra forurensningsmyndigheten. Slik mudring må bekostes av bedriften.

4. Utslipp til luft

Rundpakking og filetering av laks medfører ikke utslipp til luft. Produksjonen av lakseolje og lakseprotein, samt ensilering av dødfisk, skal foregå i lukkede prosesser uten punktutslipp av prosessluft. Anlegget benytter kun elektrisk energi, og omfattes dermed ikke av forurensningsforskriften kapittel 27 *Forurensninger fra forbrenning med rene brensler*.

Det vil likevel forekomme diffuse utslipp av lukt i forbindelse med rengjøring og fylling/tømming av tanker, jf. punkt 4.1.

4.1. Utslipp av lukt.

Bedriften har plikt til å begrense luktutslippet fra anlegget i størst mulig grad. Alle aktiviteter som kan føre til utslipp av lukt eller støv til omgivelsene må foregå mest mulig lukket. Lasting, lossing, lager av råvarer/ferdig produkt og eventuell ventilasjon fra produksjonsområder må skje på en slik måte at minst mulig luft slippes urensset ut i omgivelsene.

Frekvensen av gjenkjennbar plagsom lukt ved omkringliggende boliger og fritidsboliger mv. skal ikke overstige 1 prosent av timene i en måned (frekvens/hyppighet).

Bedriften skal ha et system for loggføring av innkommende luktklager som skal knyttes til geografisk tid og sted. Det skal gis en vurdering av årsaken til luktutslippet, og det skal gis en beskrivelse av eventuelle tiltak som iverksettes. Denne informasjonen skal gjøres kjent for naboene og forurensningsmyndigheten

4.2. Utslipp av støv m.m.

Aktivitetene skal være lagt opp på en slik måte at støv ikke slippes ut til omgivelsene.

5. Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Virksomheten skal være innrettet slik at det ikke finner sted utslipp til grunnen som kan medføre nevneverdige skader eller ulemper for miljøet.

Bedriften plikter å holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på bedriftsområdet og forurensede sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal Fylkesmannen varsles om dette.

Graving, mudring eller andre tiltak som kan påvirke forurenset grunn eller forurensede sedimenter, trenger tillatelse etter forurensningsloven, evt. godkjenning fra kommunen⁵/Miljødirektoratet.

6. Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler.

⁵ Jf Forurensningsforskriftens kapittel 2 om opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal bedriften dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også punkt 2.6 om internkontroll.

Bedriften plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.⁶

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket⁷ og andre regelverk som gjelder for kjemikalier

7. Støy

Bedriftens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner, barnehager og rekreasjonsområder skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som frittfeltsverdi ved mest støyutsatte fasade:

Dag (kl. 07-19) $L_{pAekv12h}$	Kveld (kl.19-23) $L_{pAekv4h}$	Natt (kl. 23-07) $L_{pAekv8h}$	Søn-/helligdager (kl. 07-23) $L_{pAeq16h}$	Natt (kl. 23-07) L_{A1}
55 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)	50 dB(A)	60 dB(A)

Støygrensene gjelder all støy fra bedriftens ordinære virksomhet, inkludert intern transport på bedriftsområdet og lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra bygg- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport av virksomhetens ansatte er likevel ikke omfattet av grensene.

Bedriften skal når utvidet produksjonsanlegg er tatt i bruk oppdatere støysonekartet for egen virksomhet og oversende dette til kommunen og forurensningsmyndigheten, jf. pkt. 13. Støysonekartet skal vise røde og gule soner (jf. T-1442/2012) og støygrensene i tillatelsen. Støysonekartet skal holdes oppdatert.

Støygrensene gjelder ikke for ny bebyggelse av forannevnte type som blir etablert på steder der støybidraget fra bedriften overskrider eller forventes å kunne overskride fastsatte grenser i tillatelsen.

8. Energi

8.1. Energiledelse

Bedriften skal ha et system for energiledelse i bedriften for kontinuerlig, systematisk og målrettet vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv

⁶ Jf Produktkontrollloven av 11.06.1979 nr. 79 § 3a

⁷ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH) av 30. mai 2008.

produksjon og drift. Systemet for energiledelse skal inngå i bedriftens internkontroll, jf. vilkår 2.6. og følge prinsippene og metodene angitt i norsk standard for energiledelse.

Systemet skal være etablert innen 31.12.2015.

8.2. Utnyttelse av overskuddsenergi

Bedriften skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi fra eksisterende og nye anlegg internt. Bedriften skal også gjennom tiltak på eget bedriftsområde legge til rette for at overskuddsenergi skal kunne utnyttes eksternt med mindre det kan godtgjøres at dette ikke er teknisk eller økonomisk mulig.

8.3. Spesifikt energiforbruk

Spesifikt energiforbruk skal beregnes og rapporteres årlig, jf. pkt. 11.4.

9. Avfall

9.1 Generelle krav

Bedriften plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften⁸.

Avfall som oppstår i bedriften, skal søkes gjenbrukt i bedriftens produksjon eller i andres produksjon, eller – for brennbart avfall – søkes utnyttet til energiproduksjon internt/eksternt. Slik utnyttelse må imidlertid skje i overensstemmelse med gjeldende regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, samt krav fastsatt i denne tillatelsen.

10. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

10.1. Miljørisikoanalyse

Bedriften skal gjennomføre miljørisikoanalyse av virksomheten. Bedriften skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrete produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

10.2. Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal bedriften iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

⁸ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall av 01.06.2004, nr. 930.

10.3. Etablering av beredskap

Bedriften skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal øves minimum en gang pr. år.

10.4. Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift⁹. Bedriften skal også så snart som mulig underrette Fylkesmannen i slike tilfeller.

11. Utslippskontroll og rapportering til Fylkesmannen

11.1. Måling og beregning av utslipp

Bedriften skal gjennomføre målinger av sine utslipp til vann, samt støy i omgivelsene.

Dersom Fylkesmannen på et senere tidspunkt finner det påkrevet, kan virksomheten også pålegges å måle eller beregne utslipp til luft.

Målinger omfatter volumstrømsmåling, prøvetaking, analyse og beregning.

Målinger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp og skal som et minimum omfatte:

- komponenter som er uttrykkelig regulert gjennom grenseverdier i tillatelsen eller forskrifter
- andre komponenter som er omfattet av rapporteringsplikten i henhold til Miljødirektoratets veileder til bedriftenes egenkontrollrapportering. Veilederen er lagt ut på www.miljodirektoratet.no.

Bedriften skal ha et måleprogram som inngår i bedriftens dokumenterte internkontroll.

IPPC-direktivet krever rapportering av utslipp av total organisk karbon, totalnitrogen og totalfosfor over henholdsvis 50, 50 og 5 tonn pr år. Bedriften må derfor i tillegg til TOC også kartlegge hvorvidt utslippet av totalnitrogen og totalfosfor kan være rapporteringspliktig, og i så fall innarbeide disse parametrene i virksomhetens måleprogram.

11.2. Måleprogram

Når bedriften utarbeider måleprogrammet, skal den:

- velge prøvetakingsfrekvenser som gir representative prøver
- vurdere usikkerhetsbidragene ved de forskjellige trinn i målingene (volumstrømsmåling - prøvetaking – analyse – beregning) og velge løsninger som reduserer den totale usikkerheten til et akseptabelt nivå

Måleprogrammet skal beskrive de forskjellige trinnene i målingene og begrunne valgte metoder. Valgt frekvens for tredjepartskontroll og for deltakelse i ringtester skal også fremgå av måleprogrammet. Det skal gå fram av måleprogrammet hvilke usikkerhetsbidrag de ulike trinnene gir.

⁹ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

11.3. Kvalitetssikring av målingene

Bedriften er ansvarlig for at metoder og utførelser er forsvarlig kvalitetssikret bl.a. ved å:

- utføre målingene etter Norsk standard. Dersom det ikke finnes, kan internasjonal standard benyttes. Fylkesmannen kan videre godta at annen metode benyttes dersom særlige hensyn tilsier det.
- bruke akkrediterte laboratorier / tjenester når prøvetaking og analyse utføres av eksterne. Tjenesteyter skal være akkreditert for den aktuelle tjenesten.
- delta i ringtester for de parametrene som er regulert gjennom grenseverdier når bedriften selv analyserer
- jevnlig verifisere egne målinger med tredjepartskontroll for de parametrene som er regulert gjennom grenseverdier

11.4. Rapportering til Fylkesmannen

Bedriften skal innen 1. mars hvert år rapportere utslippsdata fra foregående år via www.altinn.no. Rapportering skal skje i henhold til Miljødirektorates veileder til bedriftenes egenrapportering, se www.miljodirektoratet.no.

12. Overvåking av resipient og rapportering til Fylkesmannen

Bedriften skal undersøke kvalitetselementer i vannforekomsten som kan være direkte eller indirekte påvirket av bedriftens utslipp. Undersøkelsen skal blant annet omfatte aktuelle biologiske kvalitetselementer med støtteparametre og kjemiske kvalitetselementer, jf. vannforskriftens vedlegg V. Eksempler på aktuelle kvalitetselementer kan blant annet være flora, fauna, oksygen- og næringsstofforhold i vannforekomsten. Kvalitetselementet bunndyr må uansett undersøkes. Undersøkelsen må omfatte bedriftens eget utslipp, og samlet tilstand og påvirkning i vannforekomsten.

Bedriften skal sende et program for undersøkelsen til Fylkesmannen for eventuelle merknader innen 31.12.2015.

Data som fremskaffes ved overvåking i vann, inklusiv sediment og biota, skal registreres i databasen Vannmiljø. Data leveres på Vannmiljøes importformat, som finnes på <http://vannmiljokoder.miljodirektoratet.no>. Her finnes også oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljøes kodeverk.

Rapporten fra overvåkingen skal sendes Fylkesmannen så snart bedriften har gjort kjent med innholdet i denne.

13. Undersøkelser og utredninger

13.1 Utarbeidelse av støysonekart

Bedriften skal utarbeide et oppdatert støysonekart for egen virksomhet og oversende dette til kommunen og forurensningsmyndigheten innen et år etter at anlegget er tilrettelagt for den omsøkte produksjonsutvidelsen. Støynivået skal angis både i henhold til krav stilt under pkt. 7 og vise røde og gule soner (jf. T-1442/2012).

13.2 Oppdatering av måleprogram

Bedriften skal oppdatere sitt måleprogram for kontroll med utslipp av rapporteringspliktige komponenter. Programmet skal sendes Fylkesmannen innen 31.12.2015.

14. Utskifting av utstyr

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr i virksomheten som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensninger på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, skal Fylkesmannen på forhånd gis melding om dette.

All utskifting av utstyr skal baseres på at de beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensning skal benyttes.

15. Eierskifte

Hvis bedriften overdras til ny eier, skal melding sendes Fylkesmannen så snart som mulig og senest én måned etter eierskiftet.

16. Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Fylkesmannen.

Fylkesmannen kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Fylkesmannen kan pålegge eieren eller brukeren å stille garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift¹⁰. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Fylkesmannen innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Fylkesmannen i god tid før start er planlagt.

17. Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

VEDLEGG 1

Liste over prioriterte miljøgifter, jf punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning

¹⁰ Avfallsforskriftens kapittel 11 om farlig avfall

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

	Vanlige forkortelser
Bromerte flammehemmere:	
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktaborbromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA
Klorholdige organiske forbindelser	
1,2-Dikloreten	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Trikloretan	TRI
Trikloran (2,4,4'-Trichloro-2'-hydroxydiphenyl ether)	
Tris (2-kloretyl) fosfat	TCEP
Enkelte tensider	
Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC
Alkylfenoler og alkylfenoetoksyler	
Nonylfenol og nonylfenoletoksyler	
Oktylfenol og oktylfenoletoksyler	
Dodecylfenol m. isomerer	NF, NP, NFE, NPE
2,4,6-tri-tert-butylfenol	OF, OP, OFE, OPE
Polyfluorerte organiske forbindelser (PFCs)	
Perfluoroktansulfonat (PFOS) og forbindelser som inneholder PFOS	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer	
Perfluoroktansyre	PFOA
C9-PFCA – C14 - PFCA	PFNA, PFDA, PFunDA, PFDODA, PFTrDA, PFTeDA
Tinnorganiske forbindelser:	
Tributyltinn	TBT
Trifenyltinn	TFT, TPT
Polysykliske aromatiske hydrokarboner	
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Bisfenol A	BPA
Siloksaner	
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4